

Független Magyarország

Egy száma
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Feliratok szerkesztője
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
500
korona.

Baja városa nem tür autonom jogaiba való beavatkozást és a színházengedélyt annak adja meg, akinek akarja.

Az elmúlt napokban, mint egykoron Petőfi versében Bolond Istók Debrecenbe, úgy kukantott be Bajára ismét az egykori Helmtai Hugó féle, majd Gu yás Menyhért konzorciális színházának titkára: Szigeti Már. Egy kicsit szaglucinálni, érdeklődni jött Szigeti titkár Bajára s e közben fentjárt dr. Puskás Dezső helyettes polgármesternél is és azután érdeklődött, hogy és mint áll a bajai színi színpad, ki a város, ad-e annak, vagy nekik a város színháznívítási és a rendőrség játszási engedélyt.

A válasz az volt, hogy a város egyelőre egyetlen társulatnak sem ad színháznívítási engedélyt, hanem megvárja, míg elkészül Fiedler József, a Központi Szálloda agilis tulajdonosa az új, most épülőfélben levő színházzal. Akkor a város majd a szállótulajdonossal karöltve fog határozni arról, hogy kit enged be a város falai közé színházzal tartani.

A F. M. munkatársa ma felkereste dr. Puskás Dezső helyettes polgármestert és kérdést intézett hozzá arra vonatkozólag, hogy történt-e már döntés a bajai színház színpad sorsáról és resp. tájékoztatja-e a város a kultuszminiszter azon intézkedését, hogy ő jelöli ki a bajai színházgázgát, amivel azután megtörténik, hogy kis, jelentéktelen és ripacs társulat fészkel be magát Bajára.

Kérdésünkre a következő felvilágosítást kapjuk:

— Erre vonatkozólag már a város színiügyi bizottsága meghozta a döntését, amikor kimondta, hogy nem enged a város autonom jogaiba való idegen beavatkozást, már pedig a kultuszminiszteri oktroyszerű beosztás a város önkormányzati életébe való beavatkozást jelent.

— Baja városa maga határozza meg, hogy a kultúrívójához mér-

ten milyen kultuszükségei vannak s hogy ehhez mérten milyen művészi kvalitásokkal rendelkező színházszint az, ami ki tudná elégíteni művészeti és kulturális igényeit.

— A város egyelőre kikapcsolta a színházkérdést a megoldandó problémák láncolatából addig, míg a Központi Szálloda impozánsnak ígérkező színházterme elkészül. Ez tehát azt is jelenti, hogy a város nem ad akármely színháznívítási engedélyt, még ha kultuszminiszteri

beosztás szerint Baját az illetőnek adományozta volna is a mi tudunk, megkérdésünk, beleegyezésünk és hozzájárulásunk nélkül. A kultuszminiszterium a kerületi beosztásoknál megfigyelte a törvényhatóságok autonómiajáról, amikor róluk és nélkülük döntött.

— Baja város semmi szín alatt nem ad kisebb színésztrúpnak engedélyt, hogy az azután folyton segélykérésekkel zaklassa, molesztálja, sőt zsarolja Baja városát, meg hogy azután a végén még a város is szállíttassa el őket és a holmijaikat. Az ilyen lefőrt művészek (?), illetve színészek mindig keserű kiábrándulást hoznak a közönségnek, amelynek azután elmegy a kedve a színházművészet pártolásától.

szükségük volt sporolásra, mert sokba került a teremdíj, ezenkívül a rendezőségnek még rengeteg dologról kellett gondoskodnia.

A meghívók, zenekarok, rendőri engedély, vigalmi és egyéb adók, jegyek, jelvények horribilis pénzbe kerülnek, úgy, hogy egy nagyobb bál kiadása belekerült az idén jó pár millió koronába. Ha a normális 25-35.000 koronás jegyet vesszük alapul, akkor legalább 3-400 jegyvásárlónak kell jelentkeznie, hogy a bál bírdzse helyreálljon, ennyi pedig ilyen jegyárak mellett, az idegi farsang tapasztalatai szerint alig jelentkezik. Már pedig a sikerhez így egész népgyűlést kellett összehozni.

A bálak azonban így sem sikerültek, sőt nem egy volt, amelyik igen gyöngén húzódt és vegetált reggelig. A drága jegyek sok mulatságot öltek meg. Ehhez még hozzá kell tenni a színház, Ónásinak mondható krach, szerencsére, nem következett be sehol, de sok bál ráfizetett a mulatságra. Mivel pedig a bárendezőknak épen elég, baj, hogy rá kellett fizetniük a másoknak rendezett mulatságra, azt mellőzük, hogy ezt a sajnálatos körülményt mindenkinek tudomására hozzuk kissé kellemetlen statisztikával illusztrálva.

Az idegi farsang bővelkedett táncmulatságokban. Az államrendőrségen szerzett értesülésünk szerint a farsangban 32 mulosor, vagy annélküli táncmulatságot tartottak Baján. Ez a kimutatás csak a nyilvános táncmulatságokra vonatkozik, hogy házi bál mennyi volt a farsang alatt, arról nem szól a krónika, talán azért, mert megszámlálhatatlan.

Egyébként a 32 nyilvános bál közül 8 előkelő és a többi a tömeg számára megtartott bál 24 volt. A bálak sorozatát 18-án a hagyományos cigánybál zárta be, illetve még hátra van szombaton este a Jótékonyceü Leányegylet mulatsága.

A farsang mérlegéhez tartozik még egy pár érdekes dolog, ami

Farsangi bilanz, számokban, Harmínckét táncmulatság volt a farsangban.

Szegények vagyunk, gondunk, bajunk van elegendő, de ha eljön a farsang, felejtsünk minden bánatot és mulatunk. Farsang idjén az a jelszó, hogy busuljon a jó, elég nagy a feje.

A farsangnak vége van már és egy sanyaru télel szegényebbek vagyunk, amely öröme és különösebb érdekességek nélkül mult el és tünt el régebbi nagyhírt farsangok után. Az idegi farsang nem igen hozott semmi újat és hiába voltak néha nagy és szép bálak, fényes hangulatu éjszakák, azért Baja arcán az idén már valami fásultság, érdektelenség és nagy-nagy szegénység látszott. Igaz, hogy a szakértők már három évvel ezelőt megjósolták, hogy Baján rövidesen vége lesz minden bálnak, mulatságnak, el fognak hallgatni a zenekarok és nem fognak táncolni a párok, mert nincs pénze a magyar társadalomnak, amely számára a farsangi bálakat rendezni szokták. Ez a jóslat egyelőre nem vált be, mert a tavalyi és az azelőtti téli még megöltötte az elsőrendű bálteremmé arrivált Nemzeti Szálloda

vagy a többi bál szálak termet, csupán egy tanulságot hozott. Ez pedig az, hogy a bajai bál közönségnek valami újra van szüksége, valami eddig nem látott érdekességre, hogy rá lehessen venni a jegyváltásra, amit egy bálon általában a legfőlösbegesebb és leginproduktívabb kiadásnak tekintenek.

A jóslat azonban az idén már, kevés kivétellel, kezdett tényleg beteljesedni. Pedig az idén már a bárendezőik igényei is lejjebb szállottak, a zsebek úrtartalmához valorizálva a mulatságok kereteit. A bálak pedig általában kétfelé szakadtak.

Az egyik oldalon maradtak a régi patinás, úgynevezett nagybálak, ahol lehetett látni impozáns fényt, szép külsőségeket, drága estélyiruhákat, de — általában kevés közönséget. A másik fele a bálaknak, összetartozó társaságok összejövetelei voltak, amelyeken legtöbbször ismerték egymást az emberek és kevesebbet adtak az estélyiruhákra, mint arra, hogy — jól mulassanak.

Az idegi bárendezőknak nagy

Nem a legolcsóbb, de a legjobb rádiószaküzlet.

Külföldi újdonságok!
Western készüléket csakis 1926. typust vegyen.

S. A. Réunion de l'apex à l'incandescence et d'électricité Ujpest felirattal.
Kanyó László rádió szerelési vállalata Baja, Szt. István-tér 11. sz.

Fischer Simon és Társa
 200.000 korona évi
 Éves előfizetésre
 Jó áll
 kétsz
 bo
 Szerel

Telefon 272

Rádió

Hangzatos frázisok helyett a nálam vásárolt rádiókészüléket egy évig garantálom.

Szakszerű szerelések speciális olasz szakmunkásokkal, kizárólag
 Lázár Sámuel cégnél Baján.

(Központtal szemben)

Olcsó árak! — kedvező fizetési feltételek!

Telefon 272.

a bálozókat jobban és közvetlenebbül érinti, mint az, hogy mennyi bevételre tesz szert a mulatság a bálkórban. Így meg kell állapítani, hogy a nyugati tánc lehangereit mindent. És ez a megejtő táncvihar, amelyet, hogy mindenként befőt és ezélt táncra sohasem kapható öregeket és fiatalokat hódított meg a táncnak, — megtámadta a bálakat is. Bevonult a kávéházakba, nyilvános helyekre, este, éjszaka és azt eredményezte, hogy ma már mindenütt lehet táncolni és így nem szükséges bába menni annak, aki mindhárom táncolni akar. Ez a divat szétbomlasztja: előbb-utóbb a nagy bálakat és új műfajt fog kitermelni ezen a téren, amelyben mindenesetre kevesebb lesz a családiaság.

És hozzátartoznak a mérleghez a toalettek is, amelyek ma talán szebbek, mint valaha. Csak a férfiaknál van egy kis baj. Nyugodtan meg lehet ajánlani, hogy rendelkeznek azokkal a szükséges dolgokkal, amelyek egy bálhoz nélkülözhetetlenek. Egy bál öven tagu rendezőségéi, mikor össze számították, hogy kinek van frakkja, kiderült, hogy tiznek ha van. Sőt tudunk olyan esetet, amikor egy igen gazdag virinista más és másról kérte köcsön a mellényt, a nadrágot és a szmokingot is.

Legvégül a bálozó aranyifjúságról kell megemlíkeznem, amely olyan igen fontosnak tartja, hogy bál meghívókon szerepeljen és szent vágyai vannak, hogy éljen és mutassa, hogy élni tud és élni akar. Ez az aranyifjúság sohasem volt szegényebb, mint ma és sohasem volt kilátástalanabb a jövője, mint ma, amikor akármit csinál, nem tud megélni, nem tud foglalkozáshoz jutni és amikor senki sem tud segíteni rajta. Ez az aranyifjúság az egyetlen szomorú oldala a farsang mérlegének. Mert a bálók megbukhatnak a költségvetésük miatt, de ez a fiatalság nem igen engedheti meg magának, hogy folytassa azt, amit apái olyan jól tudtak.

Ma a bálakat husz-huszonkét éves ifjak rendezik nagy buzgalommal, de kevés pénzzel. Ez az aranyifjúság érzi, hogy nagyon gyenge, de azért kifelé küzd a látszatért, játssza a régi, eltűnt dzsentrit, nagyuri allűröket mutat. Táncol és adja az aranyifjúságot, de közben nem tudja, mi lesz — azután?...

— Elmarad a La serva padrone előadása. A La serva padrone (Urhatnám szolgáló) című olasz vígopera előadása elmarad. Ezt az operát csak a pécsi színházban mutatják be az Operaház vendégművészei.

Bécsi gázgyári diókoksz Ila. Porosz szobafűtőszén legmegbízhatóbb és legolcsóbb beszerzési forrása:

Schön és Bajai szénnagykereskedőknél. — Iroda Haynald ucca 13.
Telefon 26. A bécsi gázkoksz kizárólagos elárúsítói.

A Hadróá volt alelnökének válasza az új alelnöknek és az ügyvezető-igazgatónak.

II.
Ennek következtében kifogásoltam az új alelnököt és helyettem? A napló igazolja, hogy oda és vissza a másodosztályú vasuti menetjegyet számoltam fel. Nem hogy megmaradt volna valami az utiköltségből, de utamra állandóan ráfizeltem. Még egyéb kész kiadásaim folytán, mint a kocsiok borrhálója, dohány cigaretta árát, amivel az ingyen kocsiszánál el kellett látnom. Azután vegyük reggel 4—6-tól este 12 óráig 2—4 községben kiszállani kocsi esőben, fagyban, sárban rázatni magát, ki bírja ezt ki étlen-szomjan? Tehát milyen ellenérték ilyen esetben a második osztályú vasuti jegy megtérítése? Egyébként mérsékeltlen beszámított utiköltségem minden esetben utalványoztatott részemre, mert ezzel a feltételekkel vállalkoztam. Tehát a kifogás jogtalan.

4. Ujvári mesélt 3—4 esetben 100—100.000 korona előlegekről és egy 365.000 koronás budapesti utról. Mint a naplók mellékletei igazolják, a budapesti utnál 5 napon át futkostam a rokkantak ügyében, naponta a villamos költségeket sem számoltam fel. Mint minden ténykedésben te jessen őszinte voltam. Bizalmas választmányi ülésünkön bevallottam egy tévedésemet, amely rossz szemem miatt következett be, 15.000 korona helyett 150.000 koronát fizeltem az ebédért. Tudniillik 150.000 korona volt a plakáton 10 napra egy menü és én azt egy napnak néztem. Ez egyszeri tévedés és nem uri módon ebédelés. Ezt én a vál. szimány előtti humorosan előadva a kérdéses esetben összes budapesti utiköltségem címén 300.000 koronát számoltam fel, amiből egy előbb felveit 100.000

korona előleget megtérítettem, mely előleget a csoport érdekében már előzőleg kiadtam, de az elszámolással nem akartam kibélelni. Ezt a választmány elfogadta, Ujvári lelkesen eljenzett és aláírta a jegyzőkönyvet.

5. Ujvári támadását és annak okát is ismerem. A finanszoknak én nem adtam előleget, hanem én kértem és én tölle hallottam, hogy bajosan ér célt az én ellenségeim miatt. Ugyanis nekem három régi ellenségem van a finanszok között, akiken azonban nem fordul meg minden.

6) Én a Hadróá központi igazgatósága úján Budapesten létünk alkalmával ügyem megvizsgálását és elmaradt írlteményeim kiutalását kértem a Hadróá tagjai részéről. Ő is aláírta a kérelmet. Később észbe jutott, hogy neki kellemetlen lehet, ha a pénzügy-igazgatóságnál szereplő valamely egyénnel kapcsolatos ügy megvizsgálását kéri. Pedig ez a legprimitívebb kötelessége, melyért nyugodt lehet, hogy a pénzügy-igazgató ur legkevésbé fog haragudni, sőt tévedni emberi dolog, azért feje az igazgatóságnak, hogy egy aiantosa tévedését rektifikálhatja.

Erre vágott vissza nekem Ujvári, hogy szemtelen hazugság, mert ő sohasem kért trafik engedélyt.

Ez eikerülte a tudósító ur figyelmét, csak ezután következtek a cikken használt kitételek.

Most már tessék utána nézni a Bja városnál 225/1926. sz. a. iktatott Ujvári István trafik árusítási jog megszerzésével kapcsolatos bódé építés iránti kérelmének. Hát ki hazudott Ujvári ur! És ki a megbízható?

Én fogalmaztam a kérvényt, Bergerrel lemasoltattam, feleségemmel irattam a javaslatot, melyben érdemen felül kidicsértem, Lovász elnökkel aláírtattam.

Azért vagyok én szegény ember, mert mindig becsületből segitettem hálátlan emberársaimon, akik az első alkalommal meg-

7. De lássuk Pivniczkó Jánost, a másik önzetlen agitátort, aki másként fejezte ki magát, mint a közleményben szépitve van. Itt van nálam a fejezés s a tanuk is megvannak. Engem ritkán látunk vendégül, s nem kellemetlenkedem soha senkivel. Miért agitált tehát ez az önzetlen rokkant s miért utasítana rendelt magát az elnökkel és a kegyemes urral. Így akart érdemet szerezni rokkantári tagságáért. Emlékezzék csak vissza egy havacsorára, hol megbáránkozást kellett tisztességes polgártársai ebit azzal, hogy egyszerre három liter bort rendelt, egész éjjel ordított torkszakadtából, a szerény polgárok csodálkozak, hogy ilyen 50 százalékos rokkantnak adták helyet a városi rokkantházban, ellúve a 75 százalékos Bergmann Mátyást, akit felesége tart el anyósával együtt keserves munkájával.

2. Válasz megjelöltem még, hogy Lovásznak milliókban van a rokkant ügy, én szegény ember vagyok, de nekem is súlyos százeimbe került, de szívüak és lelkiükből szeretük a rokkantakat.

Meg van érte és az én nagy fáradságomért, éjjel-nappali munkánért a köszönet. Meg egyet ne felejtünk el, azt t. i., hogy ezen politikus uraknak annyiban sikerült a Hadróá nemzeti szövetségének a ferrobantása, hogy a 2520 tag után járó 42.840.000 korona tagsági díj beszédese egyelőre szünetel s a csoport zászlóira való gyűlés elmaradt.

Ezek után végeztem ezen ügyhöz való hozszólással, majd lesz szerencsénk a bíróságnál.

Baja 1926. február 14.

Pongó Lajos

Uj adót hoznak.

A város egy új jövedelmi forrást akar megnyitni. Ez az új jövedelmi forrás a vigalmi adó, amelynek behozatalt a városi tanács most fogja javasolni. A vigalmi adó ellen nem lehet senkinek sem kifogása, hacsak arról lesz szó, hogy multságok, bálak fizessék a vigalmi adót. Ha azonban a színelőadásokra, mozielőadásokra és hasonlókra akarnak adót vetni, akkor már nem lesz helyes, mert nem helyes, ha a szórakozást megadóztatják és ezzel a színház nehéz, küzdelmes életét még jobban megnehezítik.

A Csás... és Csere... T. igazg... 1926. évi... március... órai kezd... ékhez yén

III. rend... ülését... tartja, am... rész... vényesek... vija.

Tárgy... Felügye... 15bizotiss... választása.

2. Az... ben tehet... d tványok

Kelt Cs... 1926. évi feb... 25.

Se... Ha... iga...

Raktár... kész

ruhát

olcsó... W... né.

Egy... szoba... ucca

18 sz... iadó

100e,

Hani... a... sz... n

100e,

Grün... sa... téria... á... 1924.

HIR... N... FÜGGETL... BAN.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

1926.

Elsőrendű felsősziléziai
porosz szalon szén
Budapest székesfővárosi
gazgyári diókokszt

K 88.000

K 85.000

Telefonszám: 228

Sándor László

Telefonszám: 228.

tüzifa- és szénkereskedő, a pályaudvaron.

A zirci főgimnáziumok igazgatója Baján. Dr. Kiss Albin, az egykori bajai zirci tanár, aki jelenleg cisztercia rend gimnáziumainak rendi főigazgatója, Bajára érkezett és itt két napig hospitált a bajai zirci reál-gimnáziumban. A rendi főigazgató kedder fejezte be a reál-gimnázium látogatását és vizsgálatát és ma elutazott Bajáról.

A Bajai Munkás Test-döző Egyesület közgyűlése. Az MTE. február 28-án d. u. 3 órakor tartja meg az évi rendes közgyűlést a Központi Szállója teremében. Targysorozat 1. Elnöki megnyit. 2. Jegyzőkönyv felolvasása. 3. Jelentések az egyesület működéséről. 4. a) Pénztári jelentés, b) ellenőri jelentés. 5. Felmentvény iránti határozat hozatal. 6. Tisztújítás. 7. Indítványok.

x Önnek nincs szüksége arra, hogy gyomor- és bébajaimaiból kifolyólag állandóan szenvedjen, amikor közüdomásu, hogy a világhírű és mindenki által egészsőnek elismert **IGMÁNDI** keserűvív használata megszünteti a rendszerint a fenti bajokból eredő fejfajást, csökkenti a vérnyomást az agyban és meg-gátolja az ereimeszesedést. Emésztési zavaroknál ehevomorra már két pohár IGMÁNDI keserűvív elegendő.

Van szerencsém a n. é. uri és hölgyközönségnek szives tudomasára hozni, hogy **uri és hölgy-szabóságomat**

dusan felszerelt **szövet-raktárral** is kibővítettem. Ugy uraknak, mint hölgyeknek a legjutányosabb áron dolgozom. Tiszviselőknak előnyös árak. Esetleg részletfizetésre is.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri **maul Ferenc** mély tisztelettel uri és női szabó. Kádár ucca 9.

Kerékpárok

jutányos áron kedvező körülmények között felre elek mellett, való min kerékpár és varrógép alkatrészek minden kivételben kaphatók. Kerékpárokat és varró gépeket olcsón javítunk.

Fischer Simon és Társa

mechanikai üzletben.
Erzsébet királyné ucca 6,

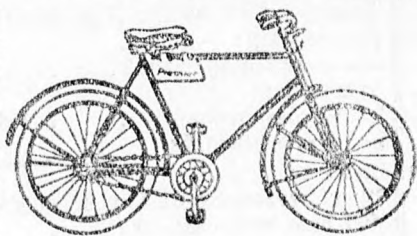
Tüzifa

főlaprítva

egy métermázsán felüli mennyiségben már házhoz szállítva, továbbá kemény- és lágyfa már 1/2 öles tételekben is kap-lak háza szállítva, mindenkor legolcsóbb napi áron

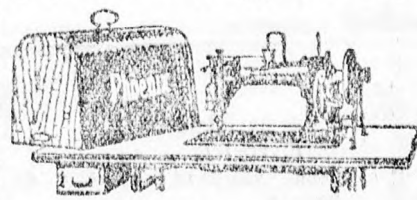
Katanics Antalnál

Erzsébet királyné ucca 96. szám.
Telefon 91

Legkedvezőbb
részletfizetésekre

Varrógépek, kerékpárnk, Archo-Woodstock s Portable-féle írógépek, Mühlhauseni kötő-gépek. Csapágy esztergályozó készülékek.

Szakszerű javító-műhely.
Fränkel és Horváth
Budapesti-ut 15.

A Bajai Kereskedelmi és Iparbank zárszámadása.

Tisztelt közgyűlés!

A Bajai Kereskedelmi és Iparbank 57-ik évi rendes közgyűlése alkalmával van szerencsénk üzleti jelentésünket és zárszámadásunkat a következőkben előterjeszteni:

Üzleti jelentésünk során elsősorban is arra az öröندهes tényre kívánunk reámutatni, hogy a Magyar Nemzeti Bank működésének megkezdése óta pénzünk értéke stabilizálódott és ez a körülmény magával hozta egész pénzügyi és gazdasági életünknek egészségesebb alapotra való helyezését. A külföldi tőke bizalma ismét visszatért hozzánk, amihhez a valuta és devizaforgalom teljes felszabadítása nagy mértékben hozzájárult.

Beszámolni óhajva intézetünk elmúlt évi tevékenységéről, örömmel jelenhetjük, hogy fejlődésünk úján nagy lépésrel haladtunk előre, aminek a legeklátásabb bizonyítéka ugy kihelyezéseink, mint belétállományunknak igen nagy mérvű emelkedése. Összforgalmunk 1925. évben az egyhillo koronát meghaladta.

Szilárdan ragaszkodva eddigi üzleti politikánkhoz, az elmúlt évben is arra törekedtünk, hogy mobilitásunkat minden körülmények között megőrizzük és ez okból kihelyezéseink terén a fősúlyt a könnyen liquidálható üzletekre fektettük. Az itteni piac a nehé gazdasági viszonyok között is szilárdan állta meg a helyét és városunkban jelentékenyebb fizetési képességek nem voltak.

MOZI.

Február 24-én, szerdán d. u.
6 és este fél 9 órakor.

Pharamouth világhatratció. Rudolf Valenti 6 ezidei első ragyogó

MONSIEUR BEANCAIRE.

(Figaró ötensége)

Filmjáték 10 felvonásban. Női főszerepben: Bebe Daniels és Doris Kenyon.

Kiegészítés:
Böster Keaton és a félszemű keselyű.
Burleszk 2 felvonásban.

Híradók.

Kérjen

Messmer-tea

a legfinomabb keverék, zamatos és használatban rendkívül kiadós.

Körzeti képviselő:

Balassa, Társa, Baja

Február 22-től március 1-jéig reggel fél 8 óráig

Dr. Geiringer János gyógyszerész patikája tart **éjjeli szolgálatot.**

Telefon: 122.

Az ügye eses gyógyszerészár vasárnap délután is nyitva áll a közönség rendelkezésére.

A Csé...
Tégla...
1926. évi...
március...
órai kezd...
ékehe yén...
III. rend...
ülését...
tarja, ame...
vényesek...
Tárgy...
Felgye...
végen két...
felügyelő...
2. Az ér...
telm...
ben lehe...
ebb in...
d tványok...
Kelt Cs...
1926. évi feb...
ruár hó 2...
Se...
Ha...
iga...

Raktá...
kész...
rumat...
ole...
We...
né.

Egy...
szob...
ucca...
18 sz...
iadó

Hani...
a...
sz...
100...
e,
meri...
szüks...
tány...
be

Grün...
sa...
tégla...
ant...
Te...
34.

HIR...
N...
FÜGGETL...
BAN.

